

KÁVÉESOK LAPJA

IX. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja

18. szám

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Kávésok Ipartestülete	Felelős szerkesztő: Dr. Havas Nándor	Szerkeszti: A Budapesti Kávésok Ipartestületének sajtóbizottsága.
A lapot a Budapesti Kávésok Ipartestületének tagjai tagdíjuk fejében ingyen kapják. Előfizetési díj: Egy féltre 8.— pengő, egész évre 16.— pengő	Megjelenik: minden hó 1-én és 15-én	Szerkesztőség: Budapest, VIII. József körút, 38. I. em. 5. Telefon. József 321—05. Kiadóhivatal: Budapest VIII., Röck Szilárd u. 31. — Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel naponta 8—14 óráig.

MEGHÍVÓ.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének előljárósa f. évi szeptember hó 26-án (kedden) délután öt órakor az Ipartestület tanács-termében

Ü L É S T

tart, melyre az előljáróság tagjait meghívja.
Budapest, 1933 szeptember 15-én.

Dr. Havas Nándor sk., Mészáros Győző sk.,
főjegyző elnök.

Vége a szép nyárnak...

Vége felé jár a nyári szezon, melyet csak nagy jóakarattal lehet szépnek mondani és most azt várjuk, hogy az ősz, meg a tél hozza meg azt, amit a nyáron elvesztettünk.

Az elmúlt hónapokra visszatekintve, fájdalommal kell megállapítanunk, hogy a nyár iparunknak egyáltalán nem kedvezett.

Az előző évek tapasztalata arra tanított, hogy a nyári üzletek megnyitásával a városi üzletek látogatottsága megapad és csak akkor mutatkozik némi fellendülés, ha az idő a szabadban való időzésre nem alkalmas. Nos — ez a nyár hideg idővel kezdődött és azzal is végződött — a nyári üzletek szezonja rendkívül rövid és kedvezőtlen volt, ezzel szemben azonban a városi üzletek vendégei sem nagyon mutatkoztak.

A különféle idegenforgalmi akciók hatásait pedig kávéházaink csak a minimális mértékben érezték meg, egyrészt azért, mert ezek a tömegmozgalmak jórésze nemcsak a fővárosra, hanem az ország egyéb területeire is irányul, másrészt pedig az okból, mert a fővárosba érkezett utazócsoporthoz kötött programjuk folytán nem rendelkeznek annyi idővel, hogy kávéházainkat felkereshessék. Az utazások rendezői ugyan bele-bele illesztenek a programba egy-egy zenés kávéházat, ez azonban legtöbbször csak annyit jelent, hogy a vendég egy előre megfizetett és leszorított áru feketét fogyaszt.

Amíg tehát a nyári időszak az egész vonalon általánosan pangást, rosszabb bevételeket mutat, addig az érem másik oldalán az üzemi kiadások és terhek tételei változatlanul fennállanak, sőt a csökkent fogyasztás következtében aránylagosan még emelkednek is. A helyzet tehát egyáltalán nem kedvező, annál is inkább, mivel az állami költség vetési év július elsején kezdődik és az 1933—34. évi közterhek most kerülnek kivetésre. Ez pedig annyit jelent, hogy hiába minden panasz, minden beigazolt forgalomcsökkenés, a közterheket csaknem változatlan összegben kell fizetnünk.

Nem esoda tehát, hogy a leromlási folyamat, amely a vendégiparban az utóbbi 4—5 év folyamán megindult, tovább folytatódik, nem kímélve kicsit, nagyot, fővárosi és vidéki, új meg régi üzletet.

A legutóbbi napok folyamán országos visszhangot keltett egy patinás, tisztességtelű és a vendégipar egyik értékét jelentő szegedi Kass szálló összeomlása, melyet aránylag, csekély összegű köztartozások miatt transzferáltak és árvereztek akkor, amikor a szegedi hét közepén az annyira dédelgetett „idegenforgalom” egyik sikeres akciója folytán arra nemcsak az iparüző, de a köz érdekében is szükség lett volna.

Tudjuk és magunk is hangoztatjuk számtalanszor, hogy a közterheket fizetni kell a

teljesítőképeség legvégső határáig, azonban a hatóságoknak is kell annyi belátással és méltányossággal lenniük, hogy a pillanatnyi nehézségeket figyelembevéve, egy nagyszabású munka helyét és annak nagyszámú alkalmazottai egzisztenciáját megóvják, családjaik kenyerét megmentésük.

Ha azt vizsgáljuk, hogy kinek az érdekét szolgálta egy ilyen transzferálás, azt látjuk: senkinek sem. A transzferálás és árverés folytán oly minimális összegek folynak be, hogy azokból a háztulajdonos elnyővés követelése sem fedezhető, a kincstárnak, OTI-nak meg a többi közintézménynek nem jut annyi sem, hogy a végrehajtás költségei fedezetet nyerne. Egyezséggel veszít a kincstár, az OTI, a háztulajdonos, a hitelezők és legfőképpen az iparüző és alkalmazottai, akik egzisztenciájukat veszítik el.

Es így szűnnek sorra üzletek és egzisztenciák és a közkövetelések behajthatatlan tétele hosszú sorokkal szaporodnak.

Csodálatos egyoldalúság, hogy amikor gazdaságvédelmi törvények, rendeletek és intézkedések egész sora lát napvilágot, kamatesökkenés, árverési tilalom, tartozások törlesztésének felfüggesztése, boletta meg exportintézkedések stb. stb. amelyek elgondolása és megvalósítása ellen senkinek kifogása nincsen, akkor az agrártermékek legjobb fogyasztóit képviselő vendégiparnak semmiféle kímélésben nincs része. Merjük állítani, hogy nincs iparág, amely a magyar agrártermékeket oly mértékben fogyasztaná és hozná forgalomba, mint a magyar vendégipar. Ugy kávéházaink, mint vendéglőink a kávé-teaán kívül, jóformán minden cikküket a magyar föld terméséből szerzik be, mi vagyunk a tej, vaj, cukor, liszt, hús, burgonya, főzelék, gyümölcs, bor stb. legjobb vevői, mert mi nemcsak vásárolunk, de a minőségre is súlyt helyezünk és megfizetjük azt az árat, amit a magánfogyasztó nem tud vagy nem akar megadni.

A magyar termés igen nagy része rajtunk keresztül kerül forgalomba. Látjuk jó termés esetén is az export minő gondokkal és nehézségekkel jár és gondot okoz az országban benmaradó készletek értékesítése.

Állami és agrárérdek lenne e feleslegeknek a vendégipari vállalkozásokon át a közfogyasztásba való bevitel, tehát a vendégipar alátámasztása és megsegítése, hasonló védő és segítőintézkedések útján vagy pedig annak terheinek könnyítése bizonyos idejét mult terhek lefaragásával.

Meg vagyunk győződve, ha a mi iparunknak mód adatnék arra, hogy a magyar föld termékeit kevesebb teherrel sujtottan, tehát olcsóbban hozhassuk forgalomba, agrárproblémáink megoldásához is egy lépéssel közelebb juthatnánk.

Pedig iparunk nem kér lehetlent, csak azt amit már számtalanszor hiába hangoztattunk. Tegyük pontot a régi hátralékok után és adjon a pénzügyminisztérium hosszabb haladékot a hátralékok törlesztésére, a folyó adók pontos megfizetése ellenében. Akiknek pedig hátraléka nincsen, azoknak más úton adjon könnyítést, amire különben már a mult évben kiadott intézkedésekben volt is precedens.

Meg kell szünni annak a lehetetlen és tartóhatatlan intézkedésnek, hogy a közadó és az OTI járulékok összege mindenkor teljes összegükben érvényesíthetnek és ezek a tételek a többi hitelteleknél kedvezőbb elbánásban részesüljenek. Sok összeomlott existenciát lehetett volna megmenteni, ha a kincstár, az OTI és Mabi épügy mint a többi hitelezők, követelésük egyrésztéről le tudtak volna mondani. Ez azonban nem történt meg és az összeomlott műhelyek alá temetett minden követelés és minden existencia.

A belső fogyasztás emelése és lehetővé tétele épolyan közgazdasági érdek, egyes esetekben talán nagyobb, mint az export, melynek jelentőségét teljes mértékben elismerjük.

Nem lenne-e hasznosabb a külföldre dumping áron szállított cukor, szesz, vaj exportja helyett ezek árának mérséklésével a belföldi fogyasztás emelése és e termelési ágak rentabilisabbá tétele?

Nyitott szemmel járunk a világban és tudjuk, hogy mindenütt bajok és gondok vannak. Tudjuk, hogy adott gazdasági függőségekhez alkalmazkodnunk kell. Mégis azt hisszük, hogy amikor iparunk helyzetét ismertetjük és annak segítségét kérjük, nemcsak a magunk érdekét védjük, de azokét a termelési ágakét is, amelyek kormányzatunk legfőbb gondoskodásának tárgya.

Mészáros Győző.

A régi Pest kávéházai

Irtta: Siklóssy László

Másfél száz év előtt megújódott a régi Pest: igazi főváros lett. Ennek lett a következtetése, hogy az apró kis betető kocsmaiból díszes vendéglők és szállók, a kávéházakból pedig ragyogó kávéházak formálódtak. Az első ilyen volt a Tuschl-kávéház a Régi posta utcában „mindazokkal a kényelmességekkel, amelyeket még nagyvárosokban is, hiába keres az ember”. Ezt azonban csakhamar fölülmúlta a Kemnitzer kávéház a duna partján, a néhány év előtt megszünt Angol királyné szálló helyén. Épülete ma is megvan.

Ez volt a régi Pest világesodája. „A kávéház Pesten — írja Hofmann gróf 1793-ban — a legszebb amit valaha láttam. A földszinten van elhelyezve és több szobája van. Az első, amelybe belépünk, valóban pompás. Négyzetes terem ez, körülbelül tizenöt lépés négyzetben, négy boltozattal. Ugy ezek, mint a falak márványból való vagy különböző színekben márványozottak. A tetőről négy egészen újdívatú kristály koronaesillár lóg le arabosan. Egy gazdag díszítésű és igen jóízű kályha összhangban van a nagy ütőrával. A teremben három tekeasztal is van, amelyeket külön lámpák világítanak meg; ez utóbbiak ismét arabos díszűek. Az egyik oldalon van a tálaló, ahol látni lehet, mint készülnek az ételek és italok. Emellett egy fülkében szépen felöltözött fiatal hölgy ül, aki előtt esinos pénztárasztalka van. Magában a kávéházban

SZENT ISTVÁN CSALÁDI SÖR

1½ literes zárt palackokban

Kőbányai Polgári Serfözde

gyártmánya

Budapesti Központi Általános Tejcsernok Részv.-Társ
VII. Rottenbiller ucca 31.

Telefon: Aut. 462-63, 462-64,
462-65, 323-07,
338-91 346-68, 350-16.
Sürgőnycim: „Közlej Budapest”

A főváros kávéházai, szállodái és kávé-
mérésinek szállítója. Tojás-osztály.

Mocnik-mustár legyen minden asztalon!

igen mozgalmasság az élet. Emberek jönnek-mennek; a közönség állandóan felfrissül.
Még változatosabbak egy Ehrlich nevű német író tapasztalatai harminc évvel ezelőbről. „Pest kávéháza — írja — előkelőségük, pompájuk és nagymodoruk által megelőztek minden hasonló fél Európában. A falak márvánnyal bevontak, óriási tükrökkel díszítettek. A kávéskannák, cukorszalencék, kanalak ezüstből vannak. Ezekben a kávéházakban a legkülönbözőbb jelenetek játszódnak le. Fel és alá hullámoznak az olyan emberek, akik a vendégek pénztárcájára felé kaesintgatnak; házalók arcaikat kinalgatnak. Jákob fiaj büvész-mutatványokat tárnak elénk anélkül, hogy tanároknak neveznék magukat; cigányok hegedűt és cimbalmon szalaltatják meg a magyar dallamokat; hárfás lányok daloskákat énekelnek; egy komédiáslány a terem közepén szőnyeget terít le, ledobja fölső ruháját, ott áll trikóban az összegyűlt társaság előtt, bukfenet hány, végül hátára fekszik és néhány gyerektársával különféle látványos csoportozatot alkot.”

Melegedő tavasz idején, akárcsak mostanában, székeket tettek ki a kávéházak elé, amelyeket állandóan ellepelt a közönség. A főváros egész nyilvános élete jóformán itt bonyolódott le. Lévn ez a hely — szemben a Pestet-Budát összekötő hajóhíddal — az egész ország legforgalmasabb pontja. A Kemnitzeresaládnak már két nemzedéke élvezte-szenvedte a jólmenő üzlet minden dicsőségét és fáradságát. 1820 körül azonban Kemnitz Károly beleunt, becsukta a kávéházat és elvállalta a Várszínház művészi vezetését. Ezidőben nyitották a Kemnitz-eresalád telkeit a manap is létező Kemnitz-eresalád, amelyet rövid időre Kemnitz utcaára „magyarosítottak”. E család egyik fiatal sarja, mint Görgey vitéz honvédtisztje, a bányavárosok körüli harcokban esett el, mélységes gyászba döntvén menyasszonyát, egy gyönyörű grófkisasszonyt.

A kávéház élte tovább a maga külön életét. Wersack volt az új kávé neve, nem valami hangzatos magyar név, de aki viselte, mégis jó és okos hazafi lehetett, mert könyvet írt arról, mint kellene Pestet nagyra tenni a Fekete tengerig lenyúló dunai közlekedéssel. Ott érte meg az 1838-as árvezet is, amelynek maga az épület ellenállt, de gyönyörű belső berendezése nem. 1839 augusztus 30-án nyitották meg az újjáalakított kávéházat, amelyről azonban 1840-ben azt olvassuk, hogy a pipafüst okozta szürkeségtől alig lehet előbbi fényére ráismerni. Bizony, a forgalmas kávéháznak szürke lesz a fala! Már pedig itt reggeltől késő estig tartogtak a különböző fajtajú és nemzeti-ségű vendégek. Itt volt a város gabonatörszdeje. Nem jogi és közigazgatási berendezkedés szerint, de valóságilag. Itt kötötték a gabonára vonatkozó nagy ügyleteket, amelyeken jól járt az eladó is, a vevő is, mert Magyarország volt Európa Kánaánja és acélos búzával szinig telt magtára. A búzának pedig az volt a jó magyar neve, hogy élet: most pedig az, hogy bosszúság és szomorúság.

Wersack egyébként nem sokáig bérelte ezt a kávéházat, amelyet Bartl, az Angol királynő szállós maga kívánt átvenni. Wersack tehát kissé odább húzódott a Fürdő utcába, ahol meg alapította a Kávéforrást. Mi volt ez? Formailag kávéház, valóságban irodalmi intézmény. Ahogy a Kemnitz kávéház volt a tözsdé, úgy a Kávéforrás volt az összesítésé mindannak, amiből később írói és újságírói társaságaink, egyesületeink és klubjaink keletkeztek. A Kávéforrás szinte érintkezni jelenünkkel, amennyiben a közelmúlt elköltözött irodalmi nagyjai, mint Dóczy Lajos, Berezik Árpád, Rákossy Jenő sokszor és sok szeretettel beszéltek a mai nemzedéknek e kedves találkozási helyükről.

De gyereünk vissza a Kemnitz-eres, most már Angol királynő kávéháza. Mert szép dolog az irodalom, de nem kicsinyelhető le a kávéhoz való különleges sütemény intézménye sem. Ehhez tudnunk kell, hogy a pékipar régenté két hatalmas kéz kezében volt: a fekete pékében, akik kenyeret sütöttek és a fehér pékében. Ez utóbbiak sütötték a finom süteményt, a zsemlyét, a szarvast és ezek rokonságát. A közönség azonban elfinnyásodott. Általános lett a vélemény, hogy a péksütemény élvezhetetlen. Ekkor állt elő Bartl, szakított a pékkel és maga sütött olyan pompás vajassüteményt, amely jó is volt, nagy is volt. Kilenc-

ven év előtt volt ez, de máig nem akadt utána-zója! Joggal írhatta erről a süteményről a Pesther Tageblatt, hogy „emancipáltóságánál fogva” tett szert hírnévre.

A Kemnitz-eres—Bartl vállalkozással szemben 1832-ben felvette a versenyt a Redut- vagy Szhnház kávéház. Tudniillik 1832-re készült el Pollack Mihály gyönyörű Redut-épülete, amely 1849-ben Hentzy bombáinak esett áldozatul. Ebben a kávéházban zajlott le az élet a színház után. Persze, napközben is nagy volt az élénkség, amelyet egy 1843-ból való tudósítás így ír le:

— Bár egyáltalán nem reméltem, hogy itt nyugalmat találók, mégis meglepett a minden képzeletet felülmúló láрма, úgyhogy szinte a velencei Piazzán éreztem magamat. Erre emlékeztettek egy olasz gitárjátékos dalai. Az ének közben pincérek szaladgáltak kávéval, limonádéval, fagyalttal és előre ránk kiállítottak, hogy mit hoznak. Jött egy lutrijegyárús és nem akart leszállni az emberről, követte őt egy kufár hamiskövű gyűrűkkel, majd egy harmadik árus nadrágtartókkal, tollkészekkel, hamis tajtékpákkal. Ezek mind azt hiszik, hogy jogukban van az emberhez hozzányulniok, galléron vagy vállon ragadniok, hogy észrevegye őket. Jöttek különböző valódi és alkoldusok. Mind kívánt, kínált, beszélt és kiabált: esoda, hogy nem vesztek össze egymás között.

Egy olvasható ez a Der Spiegel című budai német lapban, amelyet szintén csak a kávéházi élet tarkabarkasága kötött le. Gáncsolólag és javítólag először Kossuth Lajos mert beleszólni a kávéházi gazdálkodásba Pesti Hírlapja 1841. évi első évfolyamának 77. számában. Ez a lap elmondja, hogy Pestnek van a nagyvárosokhoz arányitva a legtöbb kávéháza. A verseny tehát nagy, amiért is a kávéosok kávéjukat is igyekeznek minél több embert magukhoz édesgetni. Ennek aztán némelykor különös következményei vannak. Egy kávéház például azt hirdette, hogy sehol nincs olyan erős kávé, mint önála. Egy főrangú asszonyosság csakugyan innen hozta a kávéját, de mielőtt megitta, lábait csakhamar roskadozni kezdte. Csak nehezen lehetett őt kigyógyítani. Szobalánya, aki a kávé másikk felől megitta, szintén rosszul lett. A tanulság ebből az, hogy az elharapódzott étel- és italhamisításokat figyelnie kell a hatóságoknak. Az ellenkező vélelet az, hogy valaki engedélyt kért hasszenvi kávéház felállítására:

— Homoeopathikus kávéház! Még mit nem gondolnak ki az emberek újság és nyereségvágyból? Be jó lett volna ez a kávéház oly vendégeknek, kik félnapokig silabizálják az újságokat és legfeljebb egy pohár cukros vizet isznak, ha már excedálni akarnak.

Erős a gúny az utolsó sorokban: cukros vizet iszik a magyar ember, aki kávéházban ki akar rúgni a hámból? Tudjuk, hogy nem ezt teszi, mert kiesapongó sírvavagadása egészen máshova ragadja, amiről sokat tudna beszélni a történelem, ha minden betört tükröt és nagyobbót feljegyzett volna. No, de ez már régen volt, talán igaz sem volt s ha igaz volt, kivétel volt.

De nemcsak a vendégek ricsajoztak a kávéházban, maguk a kávéosok is hajbakaptak olykor saját iparukban. Már 1737-ben Pest városának külön statútummal kellett meghagynia Bellieno kávéfőző mesternek, hogy a kávéút úgy mérje, mint a többiek; hogy minenkutána jó-maga ügysem boldogul, a másik kettőt ne tegye tönkre. Ime az első dumping Pesten! Bellieno nyilván nagy észese kávéét mért olesón, míg a többiek kiesit drágán! Nagy dolog volt ez Pesten, ahol összesen három volt a kávéosok száma.

1737-ben az „alákinálás” miatt volt a baj, száz év multával a drágítás miatt. 1840-ben ugyanis áremelési koalíció létesült a pesti kávé céhben. Izgalmas harc után, melyben elkeseredett hírlapi nyilatkozatok is láttak napvilágot, az olesó párt győzött.

Sok szép vonást lehet felfedezni a táblabíróvilág kávéházi életében. Ilyen a pozsonyi Hollinger s a pesti Pilvax kávéház története, az itt is, ott is felállított közvélemény asztalával. Egy szuszra azért még sem lehet az egész világtörténelmet elmondani.

Budapesti Jégárusító rt.

VI. Jász ucca 100. Tel.: 920-04.

Szállít minden mennyiségben vidékre is műjeget.

T. 843-39.
ifi. Grünwald Mór Ferenc József rakpart 6.
Üveg és porcellán

KOLÉNYI KORNÉL

konzervgyár, Budapest

Cég alapítva 1879. Telefon: 32-3-00.

JAMJEE ELSŐRANGUAK!

Kajszinbarack-iz minőségben felülmulhatatlan!

Kapható:

Budapesti Kávéosok Aruforgalmi Rt.

Budapest, VIII. József krt. 38. Tel.: 39-2-77.

HIVATALOS RÉSZ

A leventeoktatás megkezdése

Értesítjük a leventeköteles — 12—21 éves korú — kávéházi alkalmazottakat, illetve azok munkaadóit, hogy a törvény szerint kötelező levente oktatás a IX. Lónyay u. 6. szám alatti iskola tornatermében az A csoport részére f. é. szeptember hó 24-én (vasárnap) d. e. 19 órakor, a B csoport részére f. é. október hó 1-én (vasárnap) délelőtt 19 órakor kezdődik és így tovább felváltva folytatódik.

Felhívjuk a munkaadók figyelmét arra, hogy leventeköteles alkalmazottaikat, a következmények elkerülése végett, (figyelmeztetés, bírságolás 4—40 P-ig, a leventeköteles rendőri elővezetése, stb.) pontos megjelenésre utasítsák.

Budapest, 1933 szeptember 15.

Dr. Havas Nándor sk. Mészáros Gyűző sk.
főjegyző elnök

H I R E K

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

Szeptember 20-ig befizetendő az általánosított és zenés kávéházak vigalmi adója.

Szeptember 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti, külön- és rokkantellátási adó.

Szeptember 26-án kedden délután 5 órakor előljárási ülés.

Október 5-ig megfizetendő az augusztusi negyedévi házbér harmadik részlete.

Október 6-ig megfizetendő a nem általánosított és nem zenés kávéházak vigalmi adója.

Október 10-ig tartoznak az adóközfőség tagjai október havi fényüzési és forgalmi adó-átalányukat megfizetni.

Október 15-ig fizetik a fényüzési adót azok, akik nem tagjai az adóközfőségnek.

Előljárási ülés. A Budapesti Kávéosok Ipartestülete f. é. szept. 26-án, kedden d. u. 5 órakor megtartandó ülésével kezd meg az őszi munkáját. Tekintettel a napirendre tűzött tárgyak nagy számára, kívánatos, hogy az előljárási tagjai minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Szakiskolai beiratás: Újlag figyelmeztetjük kartársainkat, hogy amennyiben tanoncainak a szakiskolába való beiratását elmulasztották volna, azt most már haladéktalanul szonnal csiésk meg az iskola igazgatóságánál (József körút 38. I em.) bármely nap délelőtt 10—12 óra között, mert az ipartestület hivatalból kénytelen lesz eljárni a tanoncoktatási kötelezettségét nem teljesítő kartársal szemben.

Ezüstlakodalom. Stein Sándor érdemes kartársunk a „Lónyay kávéház” tulajdonosa e hónapban ünnepelte nejevel szül. Breitner Sarolta úrnóvel kötött házassága huszonötödik évfordulóját. Kartársunk és családja ez alkalomból sokfelől részesült üdvözlésekben, melyhez mi is csatlakozunk.

Jó fűtés kályha

Paschka és Társa
V. Mária Valéria ucca 10. Tel.: 82 0-41.

Hattyu gőzmű és fűtőmű vállalat
Budapest VII. Klauzál u. 8. Telefon: J. 38-5-58 és 35-8-59
Az ország legnagyobb gőzmű üzem. legmodernebbül berendezvel Legkíméletesebb mosási rendszer

Kristály ásványos forrásvíz csak Szent Lukács védjeggyel eredeti.

Pálpusztai sajt, Heller doboz emmenthali, Derby sajt
kávéházakban nélkülözhetetlen

A jamboree és kávéházaink. Az augusztusban lezajlott jamboree tartama alatt és annak befejezése után örömmel láttuk, hogy annak egyes csoportjai a fővárosban tartózkodásuk alatt a kávéházakat felkeresték és azokban nagyon jól érezték magukat és elragadtatásuknak és megelégedésüknek nemcsak azonnal, de hazaérkezve is kifejezést adtak. Egy ilyen kedves tartalmu levelet kapott Bauer György kartársunk a Dunacorso kávéház igazgatója, akihez a Franciaországi Cserkészek Katolikus Nemzeti Szövetségének Champagne kerületi csoportja a következő levelet intézte.

Chalons sur Marne, 1933 aug. 19.

A Dunacorso kávéház igazgatójának, Budapest.

Igazgató Ur!

A Champagne Utasai és Cserkészei hazájukba visszatérve még egyszer köszönetet mondának Önnek, azért a meleg fogadtatásért, melyben Önök őket Budapesten való különböző átutazásuk alkalmából részesítették.

Hosszú ideig emlékezetes lesz előttük ez a kedves figyelem, amelyet mind Budapesten, mind pedig egész Magyarország területén tapasztaltak. A jamboree mellett, hogy megismertett bennünket az Önök hazájával, sokban ahhoz is hozzá fog járulni, hogy a két nemzet; Franciaország és az Önök nemzetének szíve egymáshoz közelebb jussanak.

Boldogan fejezik ki Önöknek minden hálájukat és remélik, hogy a jövő évben újra visszatérnek Magyarországra, amely alkalommal természetesen nem fognak megelégedni a Dunacorso kávéházról sem.

Kérem köszönetet nevényben a kedves tanár urat, akivel az Önök helyiségében találkoztunk és fogadja Igazgató Ur nagyrabecsülésünk nyilvánítását.

A. Duché sk.

Örömmel látjuk annak dokumentálását, hogy a magyar kávésipar egyes tagjai a maguk körében mindent megtettek Magyarország jóhíré és propagandája érdekében.

A LIBERTAS Egyesület a vendéglősipar vasárnapi munkaszünetének szigorítása ellen. Mint ismeretes a Kereskedelemügyi Miniszter a vendéglősipar vasárnapi munkaszünetének újabb megállapítására egy törvényjavaslat tervezetet előterjesztett, az azt nyilvánosságra is hozta és állítólag még az ősz folyamán a képviselőház elé kívánja terjesztetni. A nyilvános antialkoholista körök nyomására készülő törvény megvalósulása esetén károsan érintenek nemcsak a szesz italok kimerésével foglalkozó iparágakat, de közvetve magát a magyar bortermelést és szeszpart is. Azért a LIBERTAS Egyesület, mely alapítása óta a szeszfogyasztás korlátozása elleni küzdelemben különleges érdekekre való tekintet nélkül, az összes magyar szeszérdekeltségek egyesületközi szervezete tekint magát és ennek alapján működik, a maga részéről is megette az illetékes tényezőknél a szükséges lépéseket, hogy a prohibíciónak a magyar törvényhozásba ily módon való becsempészését megakadályozza.

A kártyabarlangok ellen évek óta folytat szelmalom harcot ipartestületünk vezetősége. Szinte minden két-három hónapban újabb beadványokkal és deputációkkal ostromoljuk a tisztességellen verseny eme minden kritériumát felölő, lelki romlást, fertőző szenvedélyeket termelő bünbarlangjait — érthetetlen módon eddig teljesen eredménytelenül.

Harcunk régi harcoss társának Hahn Arnold városi bizottsági tag úrnak legutóbbi felszólalását közöljük most le, akinek lelkes támogatásáért ezúton mondunk hálás köszönetet.

Szintén közzé tesszük a kártyabarlangokat!

Már évekkal ezelőtt kifogásoltam, hogy a főváros 21 százalékos vigalmi adót szed egy erkölcstelen és törvényellenes jövedelem után. Erről a jövedelemről le kell mondani és a slepperekkel dolgozó játékbarmangok működését be kell szüntetni. Az extintenciákat tönkretévő és hullákon át gázoló, csak saját anyagi érdekét tekintő rablóbarlangokat el kell tüntetni. Azt hiszem, hogy a főkapitány úr

Világítson tükrörrel! Tükrőlámpám használata mellett 30% árammegtakarítást nyer. Falitükrök és azok javítása galvanikus úton. 15 évi jótállással Üvegcsiszolás, edzés, üvegfestészet, üvegezés és képerketezés legelőcsőbb és legszolidabb kivitelben

LIGETI LÁSZLÓ üvegtechnikai műintézet, Bpest, VIII. József-u. 23. Telefon: 32-1-08.

Jorogvidéki szén és brikett

salakmentes tűzifa nagyban és kiesinybena legelőcsőbb árban. Díjtalan házhozszállítás. Budapestvidéki kőszénbánya lerakata Geiszlinger v. szállodás VIII., Magdolna-u. 10. Telefon: 32-3-50.

nak elegendő eszköze volna arra, hogy sikeres irtóhadjáratot indítson a kártékony férgek ellen. Bizonyos feltételek mellett még inkább helyes lenne egy nyilvános játékkaszinó engedélyezése, ahonnan kizárnák a belföldi játékosokat s amely kellő ellenőrzés mellett működne, viszont lehetetlenné tenné ezeknek a lelket megréméző titkos kártyabarlangoknak létezését.

Önköltségi ár után forgalmi adó. A közigazgatási bíróság elvi jelentőségű határozata szerint, ha a vállalat a munkásait önköltségi áron maga látja el élelmiszerekkel és ipari anyagokkal, az önköltségi ár fejében beszedett összegek után az általános forgalmi adót tartozik leróni. (Magyar Híradó)

Minden betegség véletlen baleset. Egy könyvelőnek az OTI ellen táppénzsegély kifizetése iránt indított perében azt kellett eldöntenie, hogy a felperes kereskedelmi alkalmazott 6 héten át tartó betegsége „véletlen baleset” volt-e vagy sem. E tárgyban a budapesti királyi ítélőtábla jogerősen meghozott ítélete szerint az újabban kialakult bírói gyakorlat értelmében a kereskedelmi törvény 36. §-ának alkalmazása szempontjából minden betegség „véletlen baleset”-nek minősíthető.

Az alkalmazott feljegyzései. Az alkalmazott, főnök tudta és beleegyezése nélkül az üzleti adatokról semmiféle feljegyzést nem készíthet és ha ilyen feljegyzést titokban mégis készít, a munkaadó veszélyben forgó érdekeinek megvédésére minden törvényes eszközzel (a büntető útra terelés fenyegetésével is) felléphet az alkalmazottal szemben.

Az erjedésmentes gyümölcsök értékesítése tárgyában április 18—21 között az első nemzetközi konferenciát Párisban tartják meg Dr. Roux, a Pasteurintézet igazgatójának előkötetével. A Nemzetközi Borhivatal nálunk is ismert igazgatója, Leon Douarehe, ez alkalommal különböző gyakorlati propagandamódozatokról fog jelentést tenni.

A „prohibíció ára” címen Malvern Hall tiltit new-yorki statisztikus most megjelent művében kiszámítja az amerikai prohibíció költségeit. Adatai szerint az Egyesült Államok területén 219.000 speak-easy van, míg a bootleggerok száma 200.000. A prohibíciós törvény végrehajtása évente átlag 46 millió dollárba kerül, az előálló évi adóvesztés pedig egy milliárd dollárt tesz ki. A törvény megszegéséért 17.000 ember került fegyházba, míg a prohibíció folytán 700.000 ember maradt állatalan. A súlyos minőségű szesz italok fogyasztása miatt az elmebajosok száma 22%-al, az alkoholfogyasztás folytán bekövetkezett válások száma 105%-al emelkedett.

A prohibíció megszüntetése az Egyesült Államokban. Mint ismeretes, a washingtoni képviselőház március havában egy törvényjavaslatot fogadott el, amely a 3,2%-os sör készítését és árusítását az Unió azon államaiban megengedi, amelyekben külön állami törvények nem tiltják a szesz italok kimerését. Egy pótvajlaslat szerint ugyanez vonatkozna a borra is, amely könnyítésnek azonban a borral kapcsolatban gyakorlati jelentősége nem lehet. A szenátus több mint kétharmad szótöbbséggel elhatározta, hogy az u. n. Blaine-Rezoluációt, amely a 18-ik Amendement visszavonására, ill. 3,2%-os sörök és borok előállítására vonatkozik, elfogadja. Itt említjük meg, hogy Illinois állam már áttért a szesz fogyasztásra, viszont New-York állam parlamentjének két háza ép a napokban vetette el Lehmann kormányzónak azt a javaslatát, amely állami ellenőrzés mellett könnyű szeszartalmú sörök és egyéb szesz italok szabad gyártására vonatkozott. Általában nagy érdeklődéssel várják a többi északamerikai állam parlamentjének a prohibíció kérdésében hozandó döntését.

A „Libertas” egyesület közgyűlése. A „Libertas”, az alkoholprohibíció ellen alakult magyarországi egyesület szeptember hó 28-án, esütörtökön délután fél 5 órakor a Magyar Szőlőszegazdák Orsz. Egyesülete helyiségében (Budapest, IX., Üllői út 25. II. 14.) tartja az évi rendes közgyűlést, melyre az egyesület ez úton is meghívja tagjait és az érdekelteket. A közgyűlés tárgysorozata: Beszámoló az elmúlt évi működéséről, valamint a Nemzetközi Szeszitalomelleni Liga júniusi londoni konferenciájáról. A zárszámadás és a jövő évi költségvetés betérjesztése. Esetleges indítványok.

Mérlegképes könyvelő, vállalati leépített főtisztviselő jutányosan vállalja kávéházi üzem könyvvézetését. Érdeklődés az ipartestület irodájában.

A házasságot kötött női tanoncok iskolatogatói kötelezettsége. Mint ismeretes, az iparostanonciskolák szervezete és tantervéről

A jelszó:

KATHREINER és FRANCK-PÖTKÁVÉ

**Ez csinál forgalmat!
Ez hoz szép hasznot!**

szóló vallás- és közoktatásügyi miniszteri rendelet szerint „a teljes korúságot elért tanoncok a tanonciskola látogatása alól teljesen felmentendők.” Előfordult esetekből kifolyólag azonban felmerült az kérdés, vajjon a házasságot kötött női tanonec tekintetében teljeskorúnak minősítendő-e. Vidéken ugyanis igen gyakori az az eset, hogy 16—17 éves női tanoncok férjhezmennek és ezáltal nagykorúnak tekintik őket, viszont megfelelő szakképzettség érdekében a tanonciskola látogatása nagyon is szükséges volna. Most döntött ez ügyben a vallás- és közoktatásügyi miniszter a kereskedelemügyi miniszterrel és úgy határozott, hogy a házasságot kötött női iparostanoncok az iparskolai szervezet szempontjából is teljeskorúnak tekintendők és ezért annak látogatása alól felmentendők. (Magyar Híradó)

Beszűntetik az áron alul való árusítást az áruházak? Az OMKE közli: Az a verseny, amely a nagyáruházak és a kiskereskedők között folyt és amely különösen a fűszerkészlet sűjtotta, az elmúlt napokban forduloponthez jutott. A nagyáruházak versenye olyan mértékűt öltött, mely mindinkább kihívta a kereskedelem panaszát és jogos kifogását. Nemcsak az árakat rombolhatták le a nagyáruházak, hanem akadt olyan áruház is, mely a tört, görbe súlyokkal történő árúkiajánlásokkal, egyességárral bizony a közönséget is megtévesztette. Az áruházaknak a propaganda érdekében folytatott túlkapásai, üzletpolitikai kísérletei ellen a kereskedelemnek erőlyes állást kellett foglalni. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara kísérletet tett arra, hogy a nagyáruházak és a kereskedelem között békés úton közvetítsen. A közvetítésnek volt is eredménye, amennyiben a nagyáruházak, így elsősorban a Magyar Divateszarnok és Corvin Áruház az élelmiszerszakma jogos panaszát méltányolva, bejelentették, hogy hajlandók a kamara elnökének, Eber Antalnak közvetítésére a békés megegyezéshez hozzájárulni és lemondani arról, hogy a jövőben akár az árrombolás, akár a propaganda terén olyan eszközöket használjanak fel, amelyek a kereskedelemnek jogos érdekeit és a méltányos verseny szellemét sértik.

Legutóbbi árainkkal szemben jelentős ármérsékléseket léptettünk életbe.

Budapesti Kávésok Áruforgalmi Részvénytársasága

Budapest, VIII. József körút 38. Telefon: 39-2-77. Commers minőségeket nem tartunk, áraink elsőrendű minőségekre vonatkoznak.

Vágtó rum (eredeti jamaicai rummal, több éves vágás), érett, elsőrendű áru, 50 százalékos, literenként	P 5,40
Vágtó rum, mint fent, 60% lit-ként	P 6,35
Csokoládé, prima minőségű, főzőeszközlédé kg-ként	P 3,—
Tunkmassza I. rendű minőség kg-ként	P 2,80
Jam, Kolényi-féle, barack, málna, ribizli, meggy kg-ként	P 1,78
Olivaolaj Escoffier-féle 1 kg-os dobozban kg-ként	P 2,70
Mazsola minőség szerint kg-ként	P 1,90-1,61
Mogyoróbél, avasmentes, garantált friss áru kimerve, kg-ként	P 3,30
Szardínia 6 halas, elsőrendű áru, portugál, ládávételnél, per doboz	P —62
Szardínia mint fent, doboz vételnél	P —65
Szardellagyűrű Arrigoni gyártmány egytőbbség	P 1,37
Szardellagyűrű Arrigoni gyártmány 10 halas	P —86
Papirszalvetta 30x30-as 1000 db	P 1,54
Papirszalvetta kicsi 100 db	P —80
Japán rizs, legjobb minőség 6 csillagos, zsák vételnél kg-ként	P —50

Árainkban a forgalmiadó befoglalatik, vidéki szállításhoz díjmentes csomagolás.

Goldstein Ignác

csillárüzem és villanyberendező-vállalata. — Speciális kávéházi és vendéglői berendezés. — Motorok. — Villanyégők.

BUDAPEST, VII. KAZINCZY U. 53.

Telefon: 428—35, 344—57.

Általános panasz

egyres kávéházi és éttermi üzletekben, hogy a teafogyasztás visszaesése aránytalanul nagy. Ennek rendszerint az az oka, hogy a kávék alacsonyrendű, kommers minőségű, megbízhatatlan teafajtákat vásárol.

Jobbfaja, frisstermésű, finom minőségű tea kg-ként 15.— pengős áron alul nem szerezhető be. Ne vegyen olcsó teakeverékeket! Használja zamatos, garantáltan elsörendű, frisstermésű teakból készült, finom teakeverékeinket, melyek 5, 2,50 kg-os eredeti ládákban, ezenkívül kimerve is kaphatók:

IMPERIAL teakeverék 10 teafajtából kg-ként	pengő	20.65
LIPTON speciális keverék kg-ként	pengő	19.65
ROYAL speciális keverék kg-ként	pengő	18.45
TEAKEVEREK prima minőségű kg-ként	pengő	17.40

Állandóan raktáron tartunk frisstermésű Darjeling, Ceemun, Assam, Ceylon Orange Pecco és Souchong teákat, amelyek a legolcsóbb napi áron szerezhetőek be a

Budapesti Kávésok Áruforgalmi Részvénytársaságánál
BUDAPEST, VIII, JÓZSEF KÖRÜT 18. SZÁM. TELEFON: 39-2-77.

Nagy feltűnést keltett, hogy a békés megegyezés alól csak a Párisi Nagyrúháza vonta ki magát. Hihetetlen, hogy a kereskedelem közvéleményének nyomása a Párisi Nagyrúháza falain nyomtalanul verődjön vissza és ez a vállalkozás ne lássa be azt, hogy a nagyrúháza kereskedelmi jelentősége a kereskedelmi közélettel való együttműködésre is kötelezi. Ha a Párisi Nagyrúháza, amelynek versenyesszökeivel szemben talán a legtöbb a panasz, folytatni akarja harcát a élelmiszerkereskedelemben ellen, a kereskedelem módot fog találni arra, hogy védekezzen, s módot fog találni arra, hogy rámutasson annak az üzleti politikának káros és egészségtelen voltára, amelyhez a Párisi Nagyrúháza olyan mereven ragaszkodik.

Nem mérséklék az adóbehajtási illetékeket. Az iparosság körében általános panasz tárgyát képezi az adóbehajtási illetékek súlyos volta. A sűrűn előforduló zálogolások és árverések az eredeti tartozásokat az illetékek magassága miatt hihetetlen mértékben megnövelik. Ezért a különböző ipari érdekképviseletek kérelemmel fordultak a pénzügyminiszterhez a behajtási illetékek csökkentése érdekében. A minisztérium most közölte az érdekeltekkel, hogy a kérelmet nem teljesítheti, mert az illetékek tesztálása a pontos adófizetők büntetését jelentené. A leirat szerint az 1927. évi 600 P. M. számú hivatalos összeállítás 72-ik paragrafusa kimondja, hogy az adóbehajtási illetékek ugyanazon hátralék után csak egyszer számítható fel. E szerint az illeték összege a megengedett három, illetőleg további öt százalékánál akkor sem tesz ki magasabb összeget, ha a zálogolást megismétlik, vagy a behajtást több ízben megkísérik.

Az első prohibíciós évi Finnországban. A finn Monopóltársaság, amely tudvalevőleg a prohibíciós rendszer helyébe lépett, mult év április 5-től december 31-ig szóló jelentését most hozta nyilvánosságra. A mintegy háromnegyed évre szóló üzleti kimutatás szerint ez a monopóliumos rendszer a finn államnak mintegy 163 millió finn márka bevételt eredményezett. Az államnak adók és egyéb hozzájárulások címén juttatott összegekkel együtt mintegy 200 millió finn márkát. A monopóltársaság tiszta jövedelme az említett esonka évre 57 millió finn márkát tett ki. A társaság a legnagyobb forgalmat az égetett szeszesitalokban bonyolította le. (aqua vitae, stb.) kb. 2.800.000 liter belföldi termelésű pálinka és aqua vitae, kb. 486.000 liter külföldi aqua vitae, 269.000 liter viski és 231.000 liter konyak, stb. Rendkívül figyelemreméltó, hogy a bor iránt igen kicsi volt az érdeklődés és nehéz szesztartalmú sör is mindössze

Ha **TÜKÖR** kell, **WAGNER**-t keresse fel Budapest, VII. Szövetség ucca 6. sz. Telefon: 45-3-40. Üvegcsiszoló- és tükörbörítelő.

Legjobb **„STUDIUM”** védjegyjű **DÁKÓ ÉS IRÓKRÉTA**

Gyártja: BUDAPESTI KRÉTÁGYÁR RT. IX., Közraktár u. 12. Kapható: **Budapesti Kávésok Áruforgalmi Rt.**-nél.

SPRINGUT HENRIK tojásnagykereskedő Budapest, VI. Vasvári Pál u. 11. Tel.: 21-7-54. Számos budapesti kávéház, étterem és vendéglő állandó szállítója

Ney Simon szobrász, Budapest, Thököly út 133. — Telefon: 97-7-52. Vállal kávéházi átalakítási munkákat. Szobrász, műmárvány, stukkó és műkő munkákat. Készítette Gellért szálló, Szechenyi fürdő és New York kávéházat. — Kávéházi terrasz munkálatok készítője.

Ön is fáradt?

Önnek is van bokareakciója?
Lúdtalpa?
Talp keményedése?

Ne kísérletezzen! Forduljon bizalommal **Erdélyi András** orthopaed cipészhez Budapest, V, Szabadság tér 6. II. em. kinek elasztikus betéteit és gyógycipőit sok elismert szakorvos dicséri. Levélhívásra jövök.

Hantos testvérek Rt.

festő, mázó és tapétázó iparizem
Budapest, VI, Horn Ede u. 5. Tel.: 19-4-51 18-5-23
Kávéházak, szállodák, éttermek festő, mázó és falkárpit munkáit művészi kivitelben végezzük.

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára. Övakodjunk az utánzóktól!

Magyar Játékkártyagyár R. T.

PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI

Budapest, VII, Rottenbiller ucca 17

Telefon: J. 31-0-63, J. 45-3-71.

Alapított 1824.

Az eredeti **SIDOL** fém-, ablak- és márványtisztításra a legalkalmasabb!

Göztel Lipót „SIDOL” vegyitermékek gyára R. T. Telefon: 96-6-86 és 96-8-27.

A legkiválóbb sörkülönlegesség **Szent István**

Porter sör

a Polgári Serfözde gyártmánya

A kávéházi közönség legkedveltebb eseménye a **PUSZTADÓRI**.

Mustár sokféle van, de évtizedes tapasztalat szerint vendégeinket akkor szolgáljuk ki legjobban, ha a közismert jóízű, tiszta szőlőmagból készített **Moeznik-mustárt** tartjuk, mely a legdrágább francia és belga mustárokkal is egyenrangú.

„Hattyú” Gőzmosó- és fehérneműkölesző vállalat (Bp., VII., Klauzál u. 8.) a legmodernebbül újonnan berendezett üzemével, mindenben a legkedvezőbb feltételek mellett áll kartársaink rendelkezésére.

Márványból

épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat minden színben a legolcsóbb áron készíti **KRONEMER DAVID** márványipari üzeme. Budapest, X, Szállás ucca 44. Telefon: 48-9-83

A „MALÁTA-PEZSGÓ-SÖR”
HOGYHA MINDIG ISSZA EGÉSZSÉGÉT S PÉNZE
EGYRÉSÉT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA.
GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFÜZŐ RT. KÖBÁNYÁN.